

Usein kysytyt kysymykset turvemaiden ennallistamisesta

- Turvepellon määritelmä
 - Miksi MMM esittää turvepellon määritelmäksi 40 cm paksua turvetta, joka on maataloustukien piirissä?
 - Turvekerroksen paksuutta määriteltäessä on tarkasteltu esimerkiksi muissa yhteyksissä käytettyjä turvemaan määritelmiä, EU:n ennallistamisasetuksen tekstiä, turvepellon pinta-alaa eri määritelmillä (vähintään 30 cm, 40 cm tai 60 cm paksu turvekerros) sekä turvepellon sijoittumista alueellisesti sekä erilaisissa tuotantosuunnissa. EU:n ennallistamisasetuksessa puhutaan ”maatalouskäytössä olevasta” orgaanisesta maaperästä ja maataloustukien piirissä oleva maa voidaan katsoa olevan maatalouskäytössä.
 - Kuinka paljon turvetta pitää olla peltolohkolla, jotta lohko katsotaan turvepelloksi?
 - Asiaa valmistellaan maa- ja metsätalousministeriössä.
 - Mihin tietoon turvepellon pinta-alat perustuvat?
 - Pinta-alat perustuvat 2023 valmistuneeseen MaaTu-aineistoon. Aineiston tekemiseen on hyödynnetty useita eri tietolähteitä sekä maanäytteitä. MaaTu-hankkeen raportti on saatavilla osoitteessa: [Turvepeltolohkojen määrittely ja tunnistaminen : Maatalousmaiden turvetieto \(MaaTu\) -hankkeen raportti](#)
 - Miksi turvepellon määrittelyssä ei käytetä maanäytteitä?
 - MaaTu-aineisto on koko maan kattava paikkatietoaineisto turvemaiden esiintymisestä ja paksuudesta. Maanäytteiden tulos on riippuvaista esimerkiksi siitä, mistä kohtaa peltolohkoa näyte otetaan.
 - Onko olemassa karttoja, joissa näkyy turvepellon määrä peltolohkoilla sekä niiden vettämiskelpoisuus? Saavatko maanomistajat nämä kartat käyttöönsä?
 - Karttoja on tällä hetkellä viranomaiskäytössä ja niitä pyritään julkaisemaan tarvittavien selvitystöiden jälkeen.
 - Voiko maanomistaja valittaa, jos karttaan määritetty turvepelto osoittautuu maanäytteessä multamaaksi tai kivennäispelloksi?
 - Asiaa valmistellaan maa- ja metsätalousministeriössä.
 - Miten muut EU-maat määrittelevät turvepellon kansallisessa ennallistamissuunnitelmassaan?
 - Useissa EU-maissa on alustavasti ajateltu käyttää kansallisen kasvihuonekaasuinventaarion määritelmää turvepellolle. Esimerkiksi Ruotsissa on alustavasti katsottu turvepelloksi vähintään 40 cm paksu turvemaata (yhteensä noin 140 000 hehtaaria), koska tätä määritelmää käytetään kasvihuonekaasuinventaariossa. Suomessa kasvihuonekaasuinventaariossa turvepelloksi katsotaan vähintään 30 cm paksu turvemaata (yhteensä noin 189 000 hehtaaria). Monissa maissa määritelmää vielä selvitetään. Määritelmät eivät ole maiden välillä täysin vertailukelpoisia, sillä niitä voidaan tehdä erilaisin menetelmin.
- Turvemaiden ennallistamis- ja vettämistoimet
 - Mitä turvemaiden ennallistaminen tarkoittaa?
 - Suomessa asiaa valmistelevalle teemaryhmälle alustavan tulkinnan mukaan turvemaiden ennallistaminen voisi tarkoittaa monia maataloudessa tuttuja ympäristötoimia, kuten kesantoja ja suojakaistoja turvepelloilla. Maatalouskäyttö voisi siis näillä alueilla jatkua. Lisäksi turvepeltojen viljelyn lopettaminen ilman aktiivisia vettämistoimia voitaisiin mahdollisesti katsoa ennallistamiseksi. Euroopan komission kantaa tulkintaan ei vielä tiedetä.

- Mitä turvemaiden vettäminen tarkoittaa? Milloin katsotaan, että turvemaa on vetetty?
 - Teemaryhmän alustavan ajatuksen mukaan alue katsotaan vettyneeksi, kun pohjaveden pinta on lähellä maan pintaa. Kausivaihtelu veden pinnassa on sallittua. Vedenpinta on tasolla, joka mahdollistaa vesi-, kosteikko- tai suokasvillisuuden kehittymisen, erilaisten rakennettujen kosteikkojen ylläpidon tai kosteikkoviljelyn. Vettäminen edellytyksenä on, että peruskuivatusrakenteet on poistettu, ne ovat käyttökelvottomia, niiden toiminta on pysyvästi estetty, tai niitä on muokattu niin, että ne riittävät nostamaan vedenpinnan lähelle maan pintaa.
- Onko säätosalaajitus vettämistä?
 - Teemaryhmän alustavan näkemyksen mukaan CAP-suunnitelman toimenpide säätosalaajitus ja valumavesien hallinta olisi ennallistamistoimi, mutta sitä ei laskettaisi vettämistöimeksi. Säätosalaajien olemassaolo ei takaa sitä, että veden pintaa todella pidetään lähellä maan pintaa.
- Mistä lähtien tehdyt vettämistöimet lasketaan mukaan?
 - Asetuksen voimaan astumisen jälkeen (elokuun 2024 jälkeen) tehdyt toimet lasketaan mukaan. Kuitenkin teemaryhmässä on alustavasti katsottu, että myös tätä ennen tehtyjä toimia tulisi voida laskea mukaan. Keskustelua käydään vielä siitä, kuinka kauan sitten tehtyjä toimia voitaisiin hyväksyä.
- Muut keskeiset kysymykset
 - Miten ennallistamis ja vettämistöimet on tarkoitus rahoittaa?
 - Suomi pyrkii kotiuttamaan EU:lta rahoitusta ennallistamistöimiin. Toteutukseen todennäköisesti tarvitaan rahoitusta niin julkiselta kuin yksityiseltä sektorilta, ja kustannukset tarkentuvat suunnitelmien edetessä.
 - Ovatko ennallistamis- ja vettämistöimet maanomistajille pakollisia?
 - Valmistelussa lähdetään siitä, että ennallistamistöimet ovat vapaaehtoisia.
 - Miten varmistetaan, etteivät ennallistamis- ja vettämistöimet heikennä ruoantuotantoa ja huoltovarmuutta?
 - Maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön tahtotila on selvä: ennallistamiseen on löydettävä järkiratkaisuja. Asetuksen tavoitteet on saavutettava niin, että samalla varmistetaan kansallinen huoltovarmuus ja aktiivisen ruoantuotannon jatkuvuus.